

žili ste se filoksera in peronospora, obup in mlačnost ljudi, da vinogradi ne dajo več prejšnjega dobička! Še pred kratkim je bila vinoreja dotičnim vinorejcem vir blagostanja in bogastva: a zdaj opustošene gorice s svojim prestarim in izpitim trsjem le slabo povračajo trud in stroške. Skrajni čas je, da se to žalostno stanje vinoreje vzboljša in se vinorejcu pomaga, dokler ni prepozno. Že dalje časa so razni prijatelji kmetijstva ugibali, na kakšen način bi se dalo slabim vinorejskim razmeram opomoči. V vinoreji skušeni nadučitelj, gosp. Gustav Potočnik v Pletrovčah trudil se je vedno zglodno pomagati vinogradnikom v bližnji okolici. Zda se mu je posrečilo kljub mnogim zadržkom vzbuditi »vinorejsko društvo za Celjsko vinsko okolišče«. Namen društva je vzdrževanje, pospeševanje in ponovljenje vinoreje v društvenem okolišči po zatiranju trtne uši in drugih trsnih škodljivcev. Sredstva za to so: pristop društvu »za obrambo avstrijske vinoreje na Dunaji« kot podružnica, prireditve zborovanj, tečajev in konkurencij za cepljenje trt, prireditve razstav, izletov itd., razširjanje podučljivih spisov o vinoreji in kletarstvu, nasajanje trsnic in vinogradov za pridobitev reznikov, pridobitev trt, orodja, materiala itd. za društvenike in končno podeljevanje priznanj in podpor za odlična dela. Društvena pravila so potrjena od vis. c. kr. namestništva v Gradcu z dne 11. maja 1893 št. 21.844 ter se bodo v kratkem tiskala in dotičnim prijateljem vinoreje razposlala. Dne 4. junija t. l. je prišlo nad dvajset vinorejcev in prijateljev vinoreje iz Celja, Žalca, Griž itd. v Pletrovče, kjer je g. Potočnik s prijaznim nagovorom sejo otvoril. Po prebranju dotičnih odobrenih društvenih pravil se je vršila volitev v društveni zastop. Izvoljeni so: predsednik g. Gustav Potočnik, nadučitelj v Pletrovčah, namestnik g. Vincenc Janič, posestnik iz Celja, denarničar, g. Janez Ježovnik, veleposestnik iz Arjevasi, zapisnikarja C. A. Leser iz Celja in g. Jožef Supanek, nadučitelj v Grižah, odbornika g. Jakob Janežič, posestnik iz Griž in g. Edvard Skolaut, posestnik iz Celja. Naj bi se to novo društvo krepko ukoreninilo in si mnogo udov pridobilo! Zares prelepa naloga je vinorejsko društvo prevzelo: pomagati sebi in občinstvu! Pristopnina znaša na leto 1 gl. Vinorejci in prijatelji vinoreje, podpirajte novo društvo in pristopite v mnogem številu!

J. S—k.

Od Sv. Lovrenca v Slov. gor. Precej časa je že minilo od binkoštnega ponedeljka sem. Dolžnost naša bila bi, da bi se slovenskemu svetu naznanilo, kako smo prebili Lovrenčani omenjeni praznik. Pričakoval sem, da bi kateri drugi župljan prevzel to nalogo in umočil pero, da bi mu preveč ne zarjavelo; kajti dobro vem, da bodo »moje« vrstice pa marsikoga hudo piknile. Pa ne morem za to! Na binkoštni ponedeljek tedaj zborovalo je naše »Polit. narodn. gospodarsko društvo«. Po običajnem pozdravu predsednikovem nam raztolmačijo vlč. g. župnik naš novi denar ter opomnijo, naj možje posebno žene opozorijo, da se ne pusté goljufati. Pripeti se lahko, da dobé za pet jajec namesto stare desetice novih 10 vinarjev itd. Potem opomnijo, da je prišel čas skropljenja vinske trte, krompirja in nekaterega sadnega drevja in tudi naštejejo koristi skropljenja. Za gosp. župnikom povedal je gospod predsednik nekaj gospodarstvenih rečij o naši soli, katero bi morali že letos začeti zidati. H koncu se izreče želja, da naj bi se naše društvo preustrojilo v »Bralno društvo«. Gospod predsednik zaključi zborovanje s trikratnim »živio« na presvitlega cesarja in vrlji Malonedeljski pevci krepko navdušeno, izborno zapojó »Slovensko geslo«. Neverojtno bi nepoznalec razmer z glavo zmajal in rekel, da tak uspeh se ni mogel doseči v nekaj mesecih. Lovrenčani, kje ste bili, da bi z lastnimi očmi videli, ako že

drugače ne verjamete, napredek naše sosedne fare! To so Vam sami prosti posestniki in fantje, kateri si niso po višjih šolah izvežbali posluha in grla. Čast njim in njihovemu neumorno delavnemu vodji gosp. učitelju Z.; presrčna Vam hvala, da ste se odzvali našemu vabilu! Po zborovanju zabavali so nas vrlji pevci še nekoliko časa s svojim prelepim petjem. Žal, da so imeli tako majhno število poslušalcev. Čast onim, ki so s svojo navzočnostjo skazali spoštovanje dragim nam sosedom! Obžaljevanje po veliki večini onih društvenikov, ki so se odlikovali s svojo nenavzočnostjo; v prvi vrsti pa posvetnim vodnikom našim, katerega nisem niti enega opazil. Naše društvo si je postavilo nalogo, da poučuje ljudstvo o gospodarstvenih, narodnih in političnih rečeh. A udeležba zadnjega zbora je kazala le zaspanost, mlačnost do vsega narodnega dela. Pri prosti zabavi slišali smo tudi več navduševalnih napitnic iz ust Malonedeljskih mož. Dragi Lovrenčan, vprašal bodeš, kako pa je to mogoče? Odgovorim ti: »Pri Malonedelji imajo vže več let svojo narodno bralno društvo«. Tam naj bi opazoval, kako marljivo prihajajo po rani božji službi možje, pred pozno in po pozni pa mladeniči čitat slovenskih časnikov. Koliko pa si izposujejo mladeniči in dekleta društvenih knjig! Naši časi zahtevajo, da mora vsak človek kolikor toliko izučen biti v vseh strokah življenja. Slovenci večinoma nismo toliko premožni, kakor Čehi, da bi zamogli svoje sinove vsaj nekoliko let pošiljati v višje šole, akoravno so namenjeni za kmetijski stan. Treba bi nam toraj bilo, poskrbeti na drug način za večjo izobraženost. To pa se ravno da doseči s pomočjo dobrih poučnih knjig in časopisov. Ker pa si posameznik ne more po več časnikov naročevati, kaže, da se jih več v to svrhu združi. Farani, ravno sedaj za našega č. g. kaplana, kateri se zelo zanimajo za to stvar, pokažimo slovenskemu svetu in našim zagrizenim narodnim sovražnikom, da smo Slovenci, da ljubimo svoj narod in jezik! Delajmo za obstanek našega jezika s tem, da čitamo dobre slovenske knjige in časopise! Na delo torej, na pošteno delo! V kratkem bode nam dana lepa prilika, ko namerava Ptujška podružnica sv. Cirila in Metoda zborovati pri nas, da ravno takrat ustanovimo »Bralno društvo«. Vdeležite se istega shoda mnogoštevilno vi očetje, mladeniči in tudi ve slovenska dekleta! Položite takrat vsi, vsi svoj majhen prispevek na domovinski oltar v svojo čast in čast vsemu slovenskemu rodu, za katerega naj bi goreli do zadnjega dihleja! Bog in slovenski rod!

Juršinski.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svitli cesar se je včeraj odpeljal na Bavarsko ter se vdeležil pogrebni slovesnosti vojvode Maksa Emanvela; le-ta je bil brat svitile cesarice. — Iz nekaterih besed ministra za vnanje zadeve, grofa Kalnokya, so hoteli nemški listi izpoznati, da se krha prijateljstvo naše države z nemško ter se naša bliža ruski državi. To pa neki ni resnica, saj ni sila, da smo si z Nemci v sovraštvo, če smo si prijazni z Rusi! — Včeraj je bilo v avstrijski delegaciji prvo polno zborovanje in so, kakor se čuti, v njej mladočeški delegatje hudó napadli vit. Plenerja, ker jih je razžalil v eni prejšnjih sej, češ, da z njimi noče nobena stranka priti v dotiko. Se ve, da tako ni resnica in je torej prav, če mladočeški zastopniki ne trpijo takih besed.

Češko. V mestnem zastopu v Pragi so prišli na

misel, da ne more biti deželni poslanec, kdor ne prebiva v deželi. Ni brez vsega ta misel, ali kako čejo dobiti tako postavu, ki to izreče? Nemška levica je gotovo ne vsprejme in brez nje ni mogoča večina, za tako postavu potrebna. — Vlada neki ne misli razpustiti dež. zbora v Pragi, najbolj iz prepričanja, da pride potem še več Mladočehov v zbor in še more biti hujih, kakor so sedanj. Čista resnica!

Štajarsko. Lovska pravica dela kmetovalcem razne sitnobe, ali brez njih tudi občina ne ostane. V novem času namreč se tirja od denarja, ki ga dobi občina za-njo, davek in do njega neki država nima pravice, vsaj nemški konservativci so te misli in kakor to dokazuje poslanec Hagenhofer, leži v tej misli veliko resnice. — Konservativni nemški poslanci imajo sedaj, ko ni drž. zbora, pogostem shode s svojih volilcev in kar je hvale vredno, volilcev prihaja veliko na take shode.

Koroško. Ta dežela je neki najbolj liberalna in če je to resnica, tedaj pa so liberalci najbližji — samomoru, kajti v nobeni deželi se jih ne izvrši toliko, kolikor jih šteje ta dežela. — Slov. posojilnic imajo Korošci v celem 17 in godi se vsem dobro, ker dajo posojila le poštenim slov. kmetom. V svojem poslovanju pa so varčne ter ne izmetavajo denarja.

Kranjsko. Doslenji vodja deželne vlade, baron Hein, je postal deželni predsednik ter je s tem stalno osoda kranjske vlade v njegovih rokah. — V Razdrtem je umrl Hinko Kavčič; bil je v zadnji dobi poslanec notranjskih kmečkih občin v deželnem zboru v Ljubljani ter se je tu držal »napredne stranke«. Onu zgubi v njem prav delavnega moža. — Za »narodni dom« se pobirajo »prve krone« in dobijo jih še največ iz Ljubljane, drugod pa je tega drobiža še le malo v rokah ljudi.

Primorsko. V Gorici se imenuje največji trg že zdavna »Travnik«, sedaj pa ga neki prekrstijo v »piazza grande« pač iz sovraštva do slovenščine, saj so v mestnem zastopu samo laški možje. — V Trstu so zmagali iredentovci pri mestnih volitvah, le 14 je laških konservativcev in pa 5 slov. zastopnikov. Ces. namestnik, vit. Rinaldini se je odpeljal na Dunaj, da poroča o teh volitvah, ali kaj pomaga njegovo poročanje? Iredentovci so in ostanejo v Trstu na krmilu.

Hrvaško. Hrvaški listi imajo sedaj hude čase, ako ne zajemajo »ovsa« iz jaslij ogerske vlade. Če pojde še tako dalje, ne more se noben list vzdržati, kajti ne samo, da zapró urednika, tudi kazni, visoke globe v denarjih nalaga jim sodnija.

Ogersko. Ker se je nezavisna stranka razcepila na dvoje, skuša jo sedaj Kossuth iznova spraviti vkupe, ali če tudi še ima on veliko močij do »madjarskih src«, v tej reči utegne mu vendar-le izpodleteti. — Minister dr. Wekerle je bil te dni na Dunaji pri svitem cesarju in pravi se, da hoče, naj pride kar koli, protiverske postave dognati, ali nam se dozdeva, da mož ni tako slep, da bi ne videl brezna, katero odpre ogerski državi, ako dožene te postave, saj so le judom in kalvincem vdlane na kopito.

Vunanje države.

Rim. Pri sv. očetu Leonu XIII. je bilo letos že 83.000 romarjev in lahko si človek misli, koliko truda je bilo pa tudi veselja za serega starčka jih vsprejeti! — Veliko konsistorije je bilo v ponedeljek dne 12. junija, med kardinali je tudi ogerski škof, dr. Lovrencij Schlauch.

Italija. Nerodni Brazilai, hlapec v gosposki suknji, je že zopet rohnal v drž. zboru zoper Avstrijo ter mu tokrat ni bilo povolji, da naš minister, grof Kalnoky ni posebej omenil Italije, ko je govoril o državah, ki držijo z nami. — Lahj iz Trsta, ki živijo v Rimu, so zmage

svojih rojakov tako veseli, da napravijo sijajno kosilo njim na čast, a se ve, da jedó in pijó sami!

Francija. Ni še dolgo, kar je umrl Jules Grevy, a že dobi spomenik in minister vunanjih zadev, Develle, mu govori, kedar se odkrije, slavo in v tem hoče tudi nekaj reči, kako da stoji francoska država nasproti naši. — Predsednik republike, Sadi-Carnot je obohel in zato ne pojde v Bretagno, kakor je poprej nameraval: rad bi se bil tudi ondi ljudém pokazal, kjer jim ni veliko za-nj. Sedaj je poslal pa 50.000 frankov tje, da se razdelijo med razne milosrčne zavode.

Anglija. Homerule ali ustava za irsko kraljestvo se razpravlja sedaj v državnem zboru v Londonu in kakor je sedaj podoba, dobi minister Gladstone za-njo večino. Najnevarniši člani te postave so že vsprejeti. Večina pa je jako mala in zato se ni gotovo, če na konci postave ne izgine!

Nemčija. Dnes se vršijo v nemškem cesarstvu volitve v državni zbor in tako živo, kakor sedaj, ni še bilo menda nikoli o teh volitvah. Poslancev je le nekoliko čez 300, ali kandidira t. j. ponuja se jih celo čez 2000. Nihče ne more vedeti, če bode toliko voljenih tacih poslancev, ki bodo cesarju na razpolaganje, tedaj za novo vojaško postavu. Volitev je le za voljo te postave potrebna, sicer bi še je ne bilo treba. — Čudno je to, da se Bismarek ne oglasi v tem burnem času in je celo mogoče, da dela na tihem za-se — za to, da se povrne iznova v palačo drž. kancelarja. Cesarju Viljemu to ne bode ljubo, ali kaj hoče?

Rusija. Ruski car in njegova rodbina se preseli dnes v Petrov dvor, in je to znamenje, da se odslej ni nič posebnega ne nagodi v tej veliki državi. — Nekdajji minister vunanjih rečij, grof Giers je prevzel zopet svoje posle. — V novem času se sliši, da poslej odpade kazni — v Sibirijo. O tej kazni se govori veliko pri Nemcih, ali tem, ki tje pridejo, se ne godi že le taka sila. Kazen pa je pač kazni, ali je že ječa ali prognanstvo!

Bolgarija. Knez Ferdinand je podelil županu v Sredci, glavnem mestu države, najvišje odlikovanje in tolmači se to tako, da je vsaj glavno mesto knezu udano iz cela. Nemirnih ljudij pa je povsod, tudi v najmanjšem kraju. Na to se knez ne more ozirati, še manj pa se bati tacih ljudij.

Srbija. V torek je bila prva seja skupščine, drž. zbora, v Belem gradu. Minister za vojaštvo pa te seje ni počakal, ampak je poprej vzel slovo od svoje službe. Tudi drugi ministri ne znajo, bode-li jim obstati pri tej skupščini, v kateri veje ruska sapa. — Kraljica mati je odšla k ruskemu carju ter ostane ondi dalje časa.

Turčija. Sultan Abdul Hamid pričakuje že vsak dan, da pride k njemu mladi sultan iz Egipta, Abbas paša in le-ta bi že prišel, toda anglejska vlada ga zadržuje, ker se boji, da se mladi sultan potem izvije iz anglejskih pestij. Sedaj pa je neki gotovo, da Abbas pride v Carigrad, tedaj zoper voljo Angležev. Kaj bode iz tega?

Grecija. Novo posojilo dobi ta državnica in sicer ji ga priskrbi banka Hamro, se ve, da ne brez lastnih koristij.

Afrika. Kralj abisinjski, Menelik se izvija iz laških pestij in je odpovedal ital. kralju pogodbo, ki mu veže roke na korist laške države. Iz tega nastane pa lahko dolga vrsta preprirov, če ne celo vojska!

Amerika. V New-Yorku je padlo veliko poslopje, kjer je bilo nad 500 ljudij, nenadoma na kupe in je kacih 125 našlo rano smrt v razvalinah. — V državnih blagajnicah je nakopičenih 91 milj. suhega zlata in pošlje se ga torej precej v staro Evropo, ki ga ima vselej premalo.